VIA IURIS

JEDEN Z NAJŤAŽŠÍCH ROKOV V HISTÓRII SLOVENSKA

Rok 2021 bol jeden z najťažších v histórii Slovenska. Naplno odkryl mnohé problémy našej spoločnosti aj fatálne zlyhania politikov. V dôsledku pandémie zomreli tisíce ľudí, ďalšie desaťtisíce čelili existenčným problémom v dôsledku uzatvárania celých segmentov podnikania. Nepremyslene sa zatvárali školy, čo výrazne ovplyvnilo nielen akademický ale aj emocionálny vývin celej generácie detí. Spoločnosť sa polarizovala ako nikdy predtým. Chaotické riadenie najväčšej krízy za ostatné desaťročia zanechá obrovskú stopu na podobe našej krajiny aj v budúcnosti.
V prostredí chaosu a neistoty sa ohýbal aj právny štát. V záujme ochrany zdravia a života obyvateľov bolo nevyhnutné prijímať mnohé zákony najrýchlejším možným spôsobom, no politici začali skrátené legislatívne konanie považovať za štandard a uchyľovali sa k nemu aj vtedy, keď na to neexistoval dôvod. Aj v roku 2021 sa ukázalo, aká dôležitá je úloha VIA IURIS pri strážení legislatívneho procesu, prijímaných zákonov ako aj pri dôraznom upozorňovaní na ohýbanie základných pilierov právneho štátu.
V roku 2021 sme najviac energie venovali pripomienkovaniu nových stavebných zákonov. Táto nesmierne dôležitá legislatíva, ktorá sa priamo týka každého jedného obyvateľa Slovenska prechádzala zásadnými zmenami po 45 rokoch platnosti starého stavebného zákona. Žiaľ, Úrad podpredsedu vlády pripravil nové stavebné zákony bez širokej odbornej diskusie, predbežnej informácie či legislatívneho zámeru. Návrhy išli priamo do medzirezortného pripomienkového konania a Štefan Holý určil na pripomienkovanie najkratšiu možnú lehotu. K novým stavebným zákonom sme pripravili počas roka dve hromadné pripomienky, ktoré svojimi podpismi podporilo viac ako 17 000 ľudí. V našom úsilí o kvalitné a spravodlivé stavebné zákony budeme pokračovať aj v roku 2022, kedy bude rozhodovať o finálnom znení nových stavebných zákonov.
Dôležitým milníkom pre VIA IURIS, ale aj pre občiansku spoločnosť na Slovensku, bolo spustenie moderného petičného portálu MojaPeticia.sk. Ten sme navrhli a vytvorili tak, aby petície či iné podpisové akcie boli právne bezchybné aj bez toho, aby organizátori museli študovať petičný zákon. Veľký dôraz sme pri vývoji webu kládli na jednoduchosť a používateľskú prívetivosť, no tiež na to, aby boli všetky procesy vytvárania podpisových akcií a najmä ochrany osobných údajov v súlade so zákonmi.
Počas tohto náročného roka sme pokračovali aj v našom poslaní pomáhať tým, ktorí chránia prírodu a životné prostredie. Venovali sme sa závažným environmentálnym zásahom, ktoré slovenskej prírode spôsobila výstavba malých vodných elektrárni v Želiezovciach či v Hronskom Beňadiku, ale pomáhali sme aj obyvateľom dedinky Janík na východe Slovenska, kde chcela schránková firma zo Seychel postaviť nezmyselnú splyňovňu odpadu.
Veľmi si vážime, že aj počas tohto ťažkého roka ste pri nás stáli a podporovali našu prácu. Mnohým dôležitým aktivitám, ako napríklad stráženiu a pripomienkovaniu stavebných zákonov, by sme sa bez finančnej podpory bežných ľudí nemohli venovať. Meniť Slovensko na spravodlivejšiu krajinu je beh na veľmi dlhú trať a bez vás, naši podporovatelia a podporovateľky, by sme to nedokázali. Ďakujeme vám za každý druh podpory, ktorý ste nám v roku 2021 poskytli. Na nasledujúcich stranách si prečítate o všetkom, čo sa nám spoločne podarilo.

Katarína Batková
Výkonná riaditeľka VIA IURIS

VIA IURIS V ROKU 2021

VÝNIMOČNE NÁROČNÝ ROK PRINIESOL VÝNIMOČNÉ VÝZVY V KAŽDEJ Z OBLASTÍ, KTORÝM SA VENUJEME. TU SÚ AKTIVITY, KTORÝM SME V ROKU 2021 VENOVALI NAJVIAC ÚSILIA.

Od zverejnenia prvých návrhov nových stavebných zákonov sme túto významnú legislatívu pripomienkovali a vytvárali silný verejný tlak s cieľom, ochrániť práva verejnosti zapájať sa do výstavby vo svojom okolí. K novým stavebným zákonom sme pripravili dve hromadné pripomienky, ktoré svojimi podpismi podporilo viac ako 17 000 ľudí.

Pomáhali sme obyvateľom malej dedinky Janík na východe Slovenska. Seychelská schránková firma chcela vedľa ich domov vybudovať nezmyselnú splyňovňu odpadu, kam by kamióny každý deň vozili tony odpadu zo zahraničia.

Zaktualizovali sme všetky moduly Občianskeho kompasu, ktorý je najnavštevovanejšou sekciou nášho webu. Je to súbor manuálov pre aktívnych ľudí, aby vedeli ako sa môžu zapojiť do tvorby legislatívnych predpisov, ako vytvoriť petíciu či ako si správne vyžiadať informácie cez infozákon.

Vytvorili sme moderný a bezpečný petičný web MojaPeticia.sk. Veľký dôraz sme kládli na to, aby všetky podpisové akcie boli právne bezchybné aj bez toho, aby ich organizátori museli študovať petičný zákon.

Venovali sme sa téme legislatívneho procesu a pravidiel pri zmenách ústavy.

V spolupráci s advokátskymi kanceláriami sme zabezpečili právnu pomoc bežným jednotlivcom aj občianskym združeniam vo viac ako 70 prípadoch. Kauzy sa týkali najmä ochrany životného prostredia a účasti verejnosti na rozhodovaní o veciach verejného záujmu.

Ako jedna zo zakladajúcich organizácií Platformy Hlas občianskych organizácií sme aj počas náročného roku 2021 pracovali na ochrane a rozvoji občianskej spoločnosti na Slovensku.

V rámci projektu ZaDobruVolbu.sk sme monitorovali aj voľbu nového špeciálneho prokurátora.

Spolu s iniciatívou Dajme deťom hlas sme podali podnet na generálnu prokuratúru, v ktorom sme namietali prerušovanie prezenčnej výučby na školách počas pandémie.

PRÁVNY ŠTÁT

01

Sledovali sme dôležité personálne výmeny na čele prokuratúry, monitorovali sme zasadnutia Súdnej rady, ale otvorili sme aj tému legislatívneho procesu pri zmene ústavy či diskusiu o slobode prejavu sudcov a sudkýň.

PERSONÁLNE VÝMENY NA ČELE PROKURATÚRY AJ ZMENY ÚSTAVY

ZMENY ÚSTAVY

Slovenská ústava bola od svojho prijatia v roku 1992 do konca roka 2021 zmenená presne 20-krát, pričom 19 zmien presadil parlament a jednu ústavný súd. Ešte horšie je to pri počte pokusov o zmenu ústavy, ktorých bolo už viac ako 150. Naša ústava patrí medzi najmenej chránené v Európe a mnohí politici ju preto čoraz častejšie zneužívajú ako lacný marketingový nástroj.

O procese a pravidlách zmeny ústavy sme preto zorganizovali odbornú diskusiu – okrúhly stôl, ktorej sa zúčastnili predsedovia ústavného súdu, najvyššieho súdu, najvyššieho správneho súdu, ako aj ministerka spravodlivosti či odborníčky a odborníci z akademického prostredia.

Výsledkom diskusie špičkových odborníkov a odborníčok bol konsenzus v tom, že slovenská ústava by mala byť lepšie chránená, a preto je potrebné upraviť proces prijímania jej zmien:

- Skrátené legislatívne konanie by malo byť vylúčené
- Dobu medzi jednotlivými čítaniami v parlamente treba predĺžiť
- Hlasovaniu o zmene ústavy musí predchádzať dostatočný časový úsek

SLOBODA PREJAVU SUDCOV

Sudcovia a sudkyne v súčasnosti komunikujú s médiami a verejnosťou omnoho častejšie ako tomu bolo pred 10—15 rokmi. Využívajú sociálne siete, vytvárajú petície a vyjadrujú sa nielen k témam, ktoré sa týkajú bezprostredne súdnictva, ale aj k celospoločenským otázkam. V spolupráci s Holandskou ambasádou sme preto zorganizovali okrúhly stôl na tému Sloboda a zdržanlivosť vo verejnom prejave sudcov. Diskusie sa zúčastnili sudca Najvyššieho súdu Holandského kráľovstva, predseda Najvyššieho správneho súdu SR, bývalý predseda Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, bývalý sudca Súdneho dvora EÚ, sudkyňa Ústavného súdu Českej republiky, sudkyne, zástupcovia súdnej rady, ďalšie právničky a právnici.

PERSONÁLNE VÝMENY NA ČELE PROKURATÚRY

Po voľbe nového generálneho prokurátora sme v rámci nášho projektu ZaDobruVolbu.sk monitorovali aj voľbu nového špeciálneho prokurátora. Na webe sme zverejnili všetky relevantné informácie o spôsobe voľby špeciálneho prokurátora aj o jeho kompetenciách a postavení špeciálnej prokuratúry v našom justičnom systéme. Verejnosť aj novinári mohli vďaka nám nájsť na jednom mieste životopisy aj motivačné listy všetkých uchádzačov. K voľbe špeciálneho prokurátora sme vytvorili aj špeciálny podcast, v ktorom Eva Kováčechová hovorila o tom, aké kvality by mal mať nový špeciálny prokurátor.

ETIKA SUDCOV A SUDKÝŇ

V roku 2021 sme realizovali monitoring disciplinárnych rozhodnutí vo veciach sudcov za obdobie od roku 2015, do roku 2021, pričom sme sa zamerali najmä na to, akým spôsobom rozhodnutia odkazujú na Etický kódex sudcov. Analýzou rozhodnutí sme zistili, že odkazy na porušenie etických pravidiel v disciplinárnych rozhodnutiach boli len výnimočné. Ak sa aj v disciplinárnych rozhodnutiach objavila zmienka o etickom kódexe, tak bola len formálna a veľmi všeobecná. Na základe týchto zistení plánujeme v budúcnosti osloviť sudcov a byť im nápomocní pri vytvorení takého etického kódexu, ktorý by slúžil ako jasný a zrozumiteľný návod na to, ako sa má sudca správať v každodennom živote, na súde aj mimo neho. Tieto pravidlá správania by mali byť natoľko konkrétne, aby na základe nich sudcovia vedeli reagovať v hraničných situáciách, kedy čelia akýmkoľvek etickým dilemám.

OBČIANSKA SPOLOČNOSŤ

02

Silná a slobodná občianska spoločnosť je podľa nás jedným zo základných pilierov demokracie. Aj preto sme v roku 2021 intenzívne pracovali na rozvoji prostredia pre fungovanie občianskych organizácií na Slovensku.

SPUSTILI SME NOVÝ PETIČNÝ WEB MOJAPETICIA.SK

PLÁN OBNOVY A ODOLNOSTI

Ako súčasť Platformy Hlas občianskych organizácií sme sa v roku 2021 venovali téme Plánu obnovy a odolnosti SR. Spolu s Klimatickou koalíciou sme žiadali vládu, aby pri finalizácii plánu obnovy zabezpečila kvalitný a transparentný proces zapojenia verejnosti a splnila jasne definované požiadavky EÚ na ochranu klímy a životného prostredia. Vláde sme ponúkli konkrétny návrh postupu zapojenia verejnosti tak, aby bol v súlade so slovenskou a európskou legislatívou.

Predložili sme tiež hromadnú pripomienku k návrhu Zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, podľa ktorého sa bude plán implementovať. Naše pripomienky síce neboli akceptované, platforma Hlas občianskych organizácií bola úspešne nominovaná medzi členov Rady vlády pre Plán obnovy.

PLATFORMA HLAS OBČIANSKYCH ORGANIZÁCIÍ

Ako zakladajúci člen platformy, ktorá spája viac ako 50 rôznych občianskych organizácií z celého Slovenska, sme pokračovali v aktivitách na ich podporu a rozvoj. Počas roka 2021 sme zrealizovali dva prieskumy. Jeden

interný medzi členskými organizáciami, ktorého cieľom bolo zistiť, aký vplyv na fungovane organizácií mala pandémia. Tým druhým bol prieskum verejnej mienky realizovaný v spolupráci s agentúrou FOCUS, s cieľom zistiť, ako verejnosť vníma občiansku spoločnosť. Platforma Hlas občianskych organizácii sa počas roka 2021 rozrástla o tri nové organizácie a získala členstvo v Komore mimovládnych neziskových organizácií. Advokačne sme sa venovali najmä téme Plánu obnovy a odolnosti SR, konkrétne aktivity k tejto téme nájdete v samostatnej časti.

LEPŠÍ ŽIVOT PRE VŠETKÝCH

V snahe zvýšiť povedomie širokej verejnosti o význame a aktivitách občianskej spoločnosti sme sa podieľali aj na komunikačnej online kampani „Lepší život pre všetkých“. Tá zrozumiteľným a atraktívnym spôsobom prezentovala prácu šiestich neziskových organizácií z rôznych oblastí. Technická realizácia kampaňového webu, tvorba loga aj infografík pre sociálne siete bola naša interná práca a kampaň sme zastrešovali aj administratívne. Kampaň „Lepší život pre všetkých“ zasiahla viac ako 150 000 ľudí.

MOJAPETICIA.SK

V roku 2021 sme spustili nový petičný web MojaPeticia.sk. Je to právne bezchybný nástroj na riešenie lokálnych aj celospoločenských problémov, na ktorom si ktokoľvek môže bezplatne a doslova za pár minút vytvoriť petíciu, hromadnú pripomienku alebo verejnú výzvu. Pri vývoji petičného webu sme kládli najväčší dôraz na to, aby boli všetky procesy vytvárania podpisových akcií a ochrany osobných údajov v súlade so zákonmi.

- Všetky procesy sme nastavili tak, aby petície boli právne bezchybné aj bez toho, aby organizátor musel študovať petičný zákon.
- Formálnu správnosť každej podpisovej akcie kontroluje pred jej zverejnením naša právnička.
- Ak treba, poskytujeme organizátorom petícií technickú aj kampaňovú podporu.

Svoju dôveru nám prejavili lokálni aktivisti z celého Slovenska, ale aj rešpektované organizácie či platformy, ako napríklad Greenpeace, Cyklokoalícia či Klíma ťa potrebuje. Od apríla 2021 vznikli na webe MojaPeticia.sk desiatky podpisových akcii s lokálnym aj celospoločenským dopadom, ktoré svojimi podpismi podporilo viac ako 259 000 ľudí.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

03

Hoci nie každý si so značkou VIA IURIS automaticky spojí ochranu životného prostredia, faktom je, že táto téma je s našou organizáciu úzko prepojená od jej vzniku až dodnes. Naše najväčšie kauzy, v ktorých sme pomáhali ľuďom v Ďubákove, v Slatinke či v Detve týkali právnej ochrany životného prostredia. A v tomto našom poslaní – pomáhať tým, ktorí chránia prírodu a životné prostredie, sme pokračovali aj v roku 2021. Najviac energie sme venovali stráženiu nových stavebných zákonov, aby ich finálne návrhy boli spravodlivé pre všetkých občanov, nielen pre developerov a investorov.

NOVÉ STAVEBNÉ ZÁKONY AJ ENVIRO ŠKODY MALÝCH VODNÝCH ELEKTRÁRNÍ

MVE ŽELIEZOVCE

Výstavba a prevádzka malej vodnej elektrárne pri obci Železovce spôsobila značné environmentálne škody. Kvôli elektrárni uhynuli tisíce rýb, stovky z nich boli pre nefunkčný biokoridor rozsekané turbínami, pretože MVE nemala funkčný rybovod. Okrem drastických škôd na rybách boli v dôsledku prevádzky MVE zasiahnuté tisícky metrov štvorcových biotopov európskeho významu. Okresný úrad v Leviciach si vyžiadal viacero stanovísk, ktoré potvrdzujú, že stavba a prevádzka MVE spôsobili škody na životnom prostredí. O náprave environmentálnej škody však stále nezačal konať a vyše 4 roky vec len prešetruje.

Sme presvedčení, že niekoľkoročná nečinnosť okresného úradu hovorí o tom, že tento úplne rezignoval na svoje zákonné povinnosti. Preto sme počas roka 2021 zabezpečovali právnu pomoc združeniu Slatinka aj organizácii WWF pri hľadaní takého právneho riešenia, ktoré by viedlok adekvátnemu odškodneniu za vzniknuté environmentálne škody

MVE HRONSKÝ BEŇADIK

Počas roka 2021 sme zabezpečovali právnu pomoc občanom Hronského Beňadika, ochranárskej organizácii Rieka a Združeniu Slatinka, ktorým sme pomohli napadnúť proces EIA pri plánovaní výstavby malej

vodnej elektrárne. Proces posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa nás neprebehol v súlade s platným zákonom. Nedostatočne boli zhodnotené nielen kumulatívne vplyvy viacerých plánovaných MVE na Hrone, ale aj požiadavka na variantné riešenie bola splnená len formálne. Elektráreň tiež negatívne ovplyvní chránené územie európskeho významu „Stredný tok Hrona“, čo v procese EIA nebolo vôbec zohľadnené. Krajský súd v Banskej Bystrici na jar 2019 rozhodol, že nami napadnuté rozhodnutie bolo nezákonné, zrušil ho. Protistrana proti tomuto rozsudku podala kasačnú sťažnosť. Najvyšší súd ju však zamietol a potvrdil rozsudok krajského súdu, čím dal za pravdu ochranárom a miestnym obyvateľom, pre ktorých sme zabezpečovali právnu pomoc.

SPLYŇOVŇA JANÍK

Pri malej dedinke Janík na východe Slovenska plánuje seychelská schránková firma postaviť splyňovňu odpadu. Pôvodný zámer bol vyrábať plyn z biomasy, neskôr ho však investor zmenil a dnes chce spaľovať aj tuhé druhotné palivá, čo je de facto [KBuk1] komunálny odpad. Ten by mal tvoriť až 70 percent zo všetkých palivových surovín.

Okresný úrad Košice najskôr rozhodol, že navrhovaná zmena činnosti musí prejsť celým procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona o EIA, po odvolaní investora však svoje rozhodnutie zmenil a de facto povedal, že splyňovňa odpadu nemusí prejsť procesom EIA. Jedným z dôvodov je, že investor zaradil splyňovanie odpadu do kategórie „rozvoj obce“, vďaka čomu sa úrady pozerali na splyňovňu odpadov rovnako, ako keby išlo o výstavbu detského ihriska.

Preto sme pre obyvateľov obce Janík zabezpečili právnu pomoc, pričom k našim hlavným námietkam patrí, že splyňovňa bude významne negatívnym spôsobom ovplyvňovať životné prostredie, stav vôd a celkovú kvalitu života.

> „Chceme Vám vyjadriť naše poďakovanie za Vašu pomoc, za Vašu podporu v situácii, kedy sme si mysleli, že náš veľký problém spaľovňa, je iba našim veľkým problémom, že nikomu v celej republike nezáleží na tom, že v nejakej malej dedinke na východe Slovenska bude stáť spaľovňa.“
>
> *– Poďakovanie od obyvateľov obce Janík –*

STAVEBNÉ ZÁKONY

Úrad podpredsedu vlády pripravil nové stavebné zákony, ktoré mali nahradiť 45 rokov starú legislatívu. Bez širokej odbornej diskusie, predbežnej informácie či legislatívneho zámeru. Návrhy išli priamo do medzirezortného pripomienkového konania a Štefan Holý určil na pripomienkovanie najkratšiu možnú lehotu.

Návrhy nových stavebných zákonov boli mimoriadne nekvalitne spracované a nevyvážené, písané v prospech developerov. Nezaručovali účasť verejnosti pri všetkých stavbách s dopadom na životné prostredie, čo je v rozpore s medzinárodnou legislatívou, ktorá je záväzná pre Slovensko. V takomto znení stavebné zákony nemohli splniť základný cieľ, ktorý úrad podpredsedu vlády sľubuje – a to je rýchlejšie vydávanie stavebných povolení. Spolu s ďalšími odbornými organizáciami sme preto vypracovali viac ako 20 strán pripomienok, ktoré svojimi podpismi podporilo 11 663 ľudí.

K návrhom stavebných zákonov prišlo, okrem tých našich, toľko pripomienok, že medzirezortné pripomienkové konanie sa muselo opakovať. Opäť sme vypracovali desiatky strán pripomienok. V čase letných prázdnin ich podporilo 5 663 ľudí. Už počas písania pripomienok sa návrhy zákonov neustále menili. „Ale to sme už medzičasom zmenili,“ bola častá odpoveď úradníkov.

Písali sme, radili sa a diskutovali. Analyzovali a pripomienkovali sme všetky úpravy pôvodných návrhov. Investovali sme veľa práce a času aby sa nám podarilo dosiahnuť kvalitné a spravodlivé stavebné zákony. O finálnom znení nových stavebných zákonov sa bude v NR SR rozhodovať v roku 2022 a my urobíme všetko preto, aby vaše práva ovplyvniť výstavbu zostali zachované.

NÁŠ TÍM!

TÍM ĽUDÍ ODHODLANÝCH BOJOVAŤ ZA SPRAVODLIVEJŠIE SLOVENSKO!

Katarína Batková
výkonná riaditeľka

Eva Kováčechová
advokátka, tím-líderka progr. „Právny štát“

Kristína Babiaková
advokátka, tím-líderka progr. „Občan“

Ivana Figuli
právnička od sept. 2021

Miroslava Majerová
právnička

Zuzana Zummerová
advokátska koncipientka do mája 2022

Alena Dodoková
právnička do júna 2021

Viktória A. Sutórisová
právnička od júna 2021

Andrej Krajňak
advokátsky koncipient od júla 2021

Ivana Kohutková
expertka pre progr. „Obč. spol.“ od júla 2021 PR a komunikácia

Hana Mravcová
projektová koordinátorka do júna 2021

Katarína Žitniaková
PR a komunikácia do júna 2021

Monika Tomeková ↘
komunikácia a fundraising do mar. 2020

ZMENY V TÍME VIA IURIS

Rok 2021 bol obdobím veľkých zmien aj pre náš tím. Po dlhých rokoch sme sa rozlúčili s Kristínou Babiakovou, ktorá sa stala sudkyňou Najvyššieho správneho súdu. Prácu vo VIA IURIS vystriedali za milé materské povinnosti advokátska koncipientka Zuzana Zummerová aj právnička Alena Dodoková. Nové výzvy vo svojom profesionálnom živote sa rozhodli hľadať Katarína Žitniaková, Hana Mravcová a Zdenka Onuferová. Náš právnický tím počas roku 2021 doplnila právnička Ivana Figuli, ktorá sa vrátila z materskej dovolenky, k banskobystrickej časti nášho tímu sa pridal advokátsky koncipient Andrej Krajňák a v Bratislave nás posilnila právnička Viktória Alžbeta Sutórisová. Banskobystrickú kanceláriu má od septembra pod palcom naša nová office manažérka Vladislava Hanusová.

Patrik Kimijan ↗
fundraising, od apr. 2021 mojapeticia.sk, od júla 2021 komunikácia

Eva Vysoká
finančný a projektový manažment

Helena Hricová
finančný manažment, od sept. 2021 fundraising

Zdenka Tesárová
účtovníctvo a financie

Zdenka Onuferová
vedenie kancelárie Pezinok do apr. 2021

Vladislava Hanusová
vedenie kancelárie Banská Bystrica od sep. 2021

RADA VIA IURIS

Tomáš Kamenec
advokát Paul Q

Erik Láštic
pedagóg UK v Bratislave

Andrej Majerník
advokát Majerník & Miháliková

Dana Mareková
Klimatická koalícia

Ondrej Smolár
Soitron Group

FINANCOVANIE

PRÍJMY V ROKU 2021

Príjmy celkovo	378 323,48 €	100,00 %
Grantové príjmy	247 946,79 €	65,54 %
— Open Society Foundations	69 940,51 €	18,49 %
— Network of European Foundations	63 272,00 €	16,72 %
— Active Citizens Fund Slovakia	39 071,69 €	10,33 %
— Ministerstvo spravodlivosti SR	35 000,00 €	9,25 %
— Ministerstvo vnútra SR	14 322,65 €	3,79 %
— European Climate Foundation	10 000,00 €	2,64 %
— Nadácia ESET	5 000,00 €	1,32 %
— Nadačný fond Telekom pri Nadácii Pontis	5 000,00 €	1,32 %
— Nadácia Slovenskej sporiteľne	5 000,00 €	1,32 %
— PDCS	700,00€	0,19 %
— Freedom House	639,94€	0,17 %
Dary, asignácia dane a pravidelná podpora	126 792,38 €	33,51 %
— Dary	99 382,10 €	26,27 %
— Prijatá asignovaná daň (2 %)	22 410,28 €	5,92 %
— Soitron (členské v Amicus klube)	5 000,00 €	1,32 %
Samofinancovanie	3 584,31 €	0,95 %
— Príjmy zo živnosti, z kontraktov a prenájmu priestorov	3 120,00 €	0,82 %
— Iné (vrátené pôžičky, úroky a iné)	464,31 €	0,12 %

VÝDAVKY V ROKU 2021

Výdavky celkovo	375 466,30 €	100,00 %
Výdavky na realizáciu programu	231 160,87 €	61,57 %
— Program Občan	97 049,03 €	25,85 %
— Program Občianska spoločnosť	69 508,32 €	18,51 %
— Program Právny štát	64 603,52 €	17,21 %
Manažment a rozvoj organizácie	115 777,87 €	30,84 %
— Manažment organizácie, projektov a grantov, fundraising, komunikácia	103 651,34 €	27,61 %
— Výdavky na poskytovanie komerčných služieb	750,00 €	0,20 %
— Webová stránka a prezentačné materiály	6 920,07 €	1,84 %
— Odborná literatúra, predplatné	1 914,90 €	0,51 %
— Budovanie kapacít a vzdelávanie	2 541,56 €	0,68 %
Prevádzkové a organizačné výdavky	25 796,19 €	6,87 %
— Výdavky na prevádzku kancelárií	13 234,87 €	3,52 %
— Online služby a softvér	8 964,06 €	2,39 %
— Finančný audit	900,00 €	0,24 %
— Dane (z príjmu, z nehnuteľností, z úrokov)	808,78 €	0,22 %
— Komunikačné výdavky	792,22 €	0,21 %
— Cestovné výdavky	466,48 €	0,12 %
— Bankové a úradné poplatky	340,31 €	0,09 %
— Porady a stretnutia	289,47 €	0,08 %
Iné výdavky	2 731,37 €	0,73 %
— Členské a príspevky	500,00 €	0,13 %
— Ostatné výdavky	2 231,37 €	0,59 %

PRÍJMY V ROKU 2021

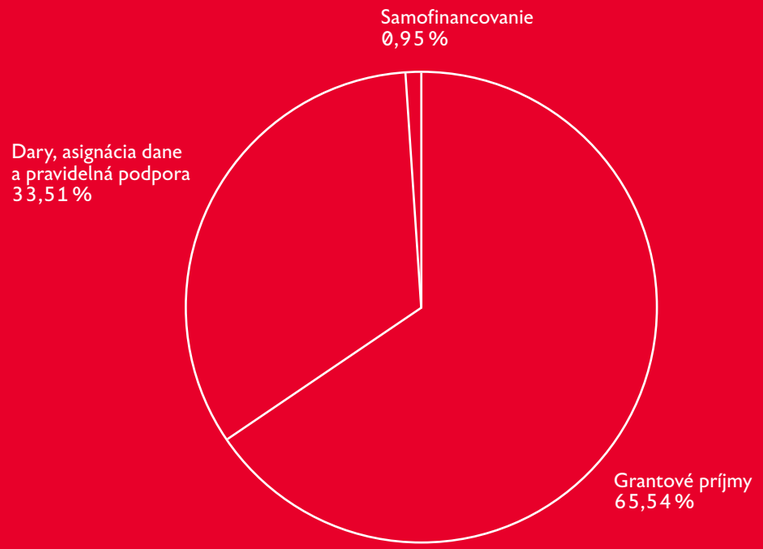

V ROKU 2021

NÁS PODPORILO

891 DARKÝŇ

A DARCOV

ĎAKUJEME!

Budeme tu, kým budete potrebovať.
Vaša podpora je pre nás neoceniteľná.

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA
štatutárnemu orgánu občianskeho združenia VIA IURIS

Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky občianskeho združenia VIA IURIS („Združenie"), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2021, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Združenia k 31. decembru 2021 a výsledku jeho hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve").

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných auditorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť auditora za audit účtovnej závierky. Od Združenia sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite") týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že auditorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Iná skutočnosť

Združenie nespĺňa kritériá pre povinný audit účtovnej závierky v zmysle zákona o účtovníctve, a teda nemusí ani vypracovať výročnú správu. Pre audit účtovnej závierky sa rozhodlo dobrovoľne.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu a osôb poverených spravovaním za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Združenia nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, iba že by mal v úmysle Združenie zlikvidovať alebo ukončiť jeho činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Osoby poverené spravovaním sú zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva Združenia.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu auditora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných auditorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivo alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných auditorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme auditorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame auditorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť auditorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol Združenia.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných auditorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Združenia nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe auditora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z auditorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy auditora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Združenie prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

Banská Bystrica, 31. mája 2022

MONAREX audit consulting, s.r.o.
Námestie slobody 2
974 01 Banská Bystrica
Obchodný register Banská Bystrica
Oddiel Sro, vložka číslo 3701/S
licencia SKAu 263

Ing. Ladislav Pompura, Ph.D.
zodpovedný audítor
licencia SKAu 818

Slovenská komora audítorov SKAU číslo licencie 263 MONAREX audit consulting, s.r.o.

ĎAKUJEME!

NAŠU ČINNOSŤ FINANČNE PODPORILI

Iceland Liechtenstein Norway Active citizens fund

Fond pre transparentné Slovensko

Network of European Foundations

O2

OPEN SOCIETY FOUNDATIONS

ClientEarth

Freedom House

Kingdom of the Netherlands

Operačný program Efektívna verejná správa

Nadácia ESET

NADÁCIA Slovenskej sporiteľne

NADAČNÝ FOND TELEKOM

SOITRON

Union Zdravotná poisťovňa

Freedom House

V ROKU 2021 S NAMI SPOLUPRACOVALI

ĎAKUJEME!

Acvis nadácia pre divokú prírodu

AMI COMMUNICATIONS

bittner member of bitsner group | print

cpf CENTRUM PRE FILANTROPIU

cykloKoalícia

DOBRÁ KRAJINA

LIBERTIES

JUSTICE AND ENVIRONMENT European Network of Environmental Law Organizations

LIBERTIES

NADÁCIA OTVORENEJ SPOLOČNOSTI

PILnet

RmS Rada mládeže Slovenska

Slovenské centrum fundraisingu

Združenie SLATINKA

WWF

VIA IURIS

TIRÁŽ

VÝROČNÁ SPRÁVA 2021
Vydala v roku 2022 VIA IURIS
Fotografie: archív VIA IURIS
Grafické spracovanie: Marek Mati
www.viaiuris.sk

VIA IURIS

Budeme tu, kým budete potrebovať.
Vaša podpora je pre nás neoceniteľná.

2 0 2 1